

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
 adresas:
 „LIETUVIS“
 Rua Bandeirantes, 92,
 Caixa Postal, 1764,
 São Paulo.

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“

Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
 Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300
 Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val.

Redaguoja
 St. Vancevicius

Z-ti METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Gruodžio - Dezembro mėn. 7 d.

252385

NR. 49 (361)

Nepaprastas jaunalietuviu suvažiavimas.

Lapkričio 3 d. Kaune įvyko jaunalietuvių rajonų ir apylinkių vadovybių suvažiavimas, kuris savo posėdyje valstybės teatre priėmė vią eilę rezoliucijų.

Jaunosios Lietuvos vadas Grėbliūskas, atidarydamas nepaprastą jaunalietuvių suvažiavimą, tarp ko kita pasakė, kad 40 000 organizuotų jaunalietuvių atstovų susirinko svarbiu valstybei momentu pasakyti savo žodį, nes mums ne vistikas ir kaip Lietuvos valdys. Mūsų gerovė glaudžiai susijusi su bendra Lietuvos gerove. Skelbiame karą Lietuvos priešams, nežiūrint kokiais rūbiais jie dangstytusi. Reikia padaryti galą gandų skleidėjams kurie stengiasi sugriauti mūsų valstybės vadų autoritetą. Iš valdinišką reikalaujame lietuviškumo ir tautiško aktyvumo. Įstaigoje nevieta tingintams ir apsilaidėjams. Ministeris pirmininkas J. Tobelis atstovų asmenyje pasveikino visus jaunalietuvius, kurių tikslas teikti jaunuomenę tautiškam darbui, žadinti jos sąmonėje tautišką ir valstybišką mintį.

Ankštais, suvalkiečiais ir žemaičių rajonų atstovai kalbose apibūdino jų kraštų jaunalietuvių veiklą, iš ko matyti, kad visur tautiškoji jaunuomenė užima visas pozicijas. randa senesnių žmonių didelį pritarimą. Tai išsitarnauja savo gražiais darbais, pravydingu elgesiu.

Santaros vadas Gelžinis suminėjo, kad klaidėdikiams lietuviams dabar tenka dirbti toks darbas, koki savo laiko, prieš keliasdešimt metų Didžiojoje Lietuvoje dirbo aušrininkai ir varpininkai. Nes žinome, kad sąmoninga vienybė yra tautos stiprybė. Prie mūsų durų stovi du priešai, kurie laužia progos išbrauti ir sunaikinti mūsų nepriklausomybę. Kas mūsų krėtie taistyti, galime atlikti ramiu būdu. Mes neturime užmiršti savo svarbiausių siekimų — išsianuoti nepriklausomą valstybę, branginti savo kilmę ir kraują.

Nepaprastame suvažiavime priimtoje eilėje rezoliucijų išskirti šitokie reikalavimai ir pagoldavimai: 1 jaunuomenė turi būti auklėjama garlijoje tautos ir tėvynės meilėje; mokyklose neturi būti vietos jokiai politikai; 2 organizacijoms, kurios ardo lietuvių vienybę, toliau neturi būti leista veikti; 3 Jaunųjų Ūkininkų Rateljū gariai turi būti auklėjami ne tik būti gerais ūkininkais, bet ir gerais valstybės piliečiais; 4 valdininkai kurie nepripažįda prie lietuviškos tautinės veiklos, negali būti toliau palikti įstaigoje dirbti; 5 paskelbti negalėtingą kovą tautos vienybės ardytojams ir juos smerkti, kaip valstybės išdavikus; 6 Vilnius — Lietuvos sostinė. Nėra pasau-

Did. Lietuvos Kon. Vytauto mokyklos mokiniai, kurie 1932—1935 metais gavo lietuviškus šios mokyklos kurso baigimo diplomus. Vidury sėdi mokyklos vedė ja p. Liuda Majienė.

lyje jėgos kuri priverstu atisakyti Vilniaus; 7 Klaipėdos kraštas — Mažoji Lietuva nuo amžių lietuviška žemė. Kiekvienas lietuvis kovos už tą žemę; 8 sveikinama Ginklų fondo įkūrimo idėja. Jaunalietuvių į fondą dėjo ir ir dės anku. Gerai apvinkluota kerinomenė yra tvirtiausias laisvės saugotojas; 9 vyriausybės politika yra pilnai remiama. Reikia rūpintis atlietuvininti miestus, amatus, prekybą, industrija turi daugumoje būti lietuvių rankose; pakolis ir pašalpos turi būti duodamos tik lietuviškai nusistačiusiems ūkininkams.

Pradžios mokyklose uždrausta veikti angelinkams, politikuojančių kunigų toli gražu ne religiniams tiktais organizuojamiems ir dirbantiems.

Iš vadinamųjų auklėjamųjų mokyklų galutinai pašalinti anarchistiniai, su jokiais priemonėmis nesiskaitantį, žūliniai ignoruojantį Švietimo Ministerijos įsakymus, slapta ateininkų veikimą. Toks ateininkų veikimas auklėja ne kovotojus u? Kristaus mokslą, ne atimo meilę, bet pagrindžių veikėjus, neapykanta ir pagėda, kuriems tautos iš valstybės laisvės išsiankymas neretai lieka svetimas. Slapto ateininkų veikimo įkvėpėjams taikinti veikiančius įstatymus.

Aukštoji mokykla rengia tautos elitą, kurie rankose dedamas tautos likims. Aukštosios mokyklos turi eiti ta kryptimi, kad jose pirmoje eilėje

būtų rūpinamasi mokslo tiesių pažinimu, pagrįstu valstybine ir tautine pasaulėžiūra, nes šiandien mes drįstame tvirtinti, kad tose valstybės lėšomis išlaikomuose įstaigoje mėgina įsiviešpatauti svetini Lietuvai ir Lietuvos dvasiai gavalai.

Politinį kritikėonių demokratų, l'andininkų ir socialdemokratų partijų likučiai ir centrai šiandien tarinamaisiais ūkininkų neramumais ir kitais kurstymo darbais yra pačios save pasmerkusios palaidoti. Jų leidžiama ir palaikoma spauda, be paliovos nuodijanti visuomenės gyvenimą, reikalauja tautinės vyriausybės griežto ir neatideltino sprendimo.

Mūsų tautos nusiteikimas yra giliai reikalingas. Tačiau katalikiškųjų dvasininkų tarpe yra ir tokių, kurie savo neapaštališką elgesiu atšaldo tikinčiuosius nuo bažnyčios.

visos rezoliucijos perduotos Valstybės Prezidentui ministeriui pirmininkui.

Į suvažiavimą atvykusį jaunalietuvių Sąjūdį Valstybės Prezidentą Antaną Smetoną suvažiavimo dalyviai sutiko išsiriškiavę špaleriai, orkestrui griežiant prezidento maršą. Šefas suvažiavimą pasakė balbą, kurioje apibūdino Lietuvos vidujinį gyvenimą, sulygino jį su šių metų niūria, audringa vasara ir lietingu rudiniu, turėdamas omeny ūkininkų sąjūdį ir visokius neramumus, aukilimus valdžiai priešingų sro-

vių talkojo su kuriuo nors Lietuvai nedraugiū užsieniu. Jaunalietuvių Šefas pabrėžė, jog piktieji gandai ir žmeiztai yra dideliu nusikaltimu Tautos gerovei, nes jie ne tik ardo ramų gyvenimą, bet ir trukdo kultūrinį darbą. Tos rūšies nusikaltimas yra patamsių žmonių su kaukėmis, su kuriais galima kovoti tik su šviesa ir dorove, nes ja geriausiai įveikiami kaukėtieji žmonės, pilni yavydu, melo ir veidmainiav mo. Valstybės Prezidentas Jaunalietuvių Šefas baigė savo kalbą trumpu linkėjimu į darbą.

VAITKUS JAU IŠVYKO.

Lapkričio 7 d. Feliksas Vaitkus išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes į traukinį įsėdo palydėtas tūkstantinės minios ir daugelio pažįstamų. Visi F. Vaitkų palydėjo kaip savo šeimos nari, apgalėdami, kad jis atsiskiria ir išvyksta vėl atgal.

Vaitkus prieš išvykdamas pasakė atsisveikinimo žodį per radio ir geležinkelio stotį, jau vagonė.

— Šiandieną noriu visiems padėkoti, — kalbėjo. — Už priėmimą, vaišes, dovanas. Noriu pasakyti iki po-simantymo.

Traukiniui sujudus, visi sukėlė didelį ovacijų.

BRAZILIJOS SPAUDA GRIEŽTAI SMEKIA REVOLIUCIJONIERIUS.

Beveik visa Brazilijos spauda griežtai smerkia revoliucionierius — komunistus, kuris paskutiniu laiku sukėlė tokias dideles riaušes, pareikalavusias net daug žmonių aukų. Vietos spauda šaukė, kad Vyriausybė turinti imtis kuogriesciausių priemonių prieš visuomenės kurstytojus ir priešvalstybinius gavalus. Jiems turi būti taikomos grieščiausias bausmės. «Estado de S. Paulo» vienoje laidoje pažymi, kad «arba demokratija turi likviduoti komunizmą, arba turi būti įvestas kitas režimas kuris likviduos jį pačią ir komunizmą. Laukiame, kad jį išeis laimėtoja.»

UKMERGĖ TURĖS GRAŽŪ TILTĄ.

Šiuo metu statyba Ukmergėje dar gana gyva. Iš viso prie statybos darbų dirba apie 200 darbininkų, daugiausia prie naujai statomo tilto per Šventąją.

Tiltas bus gražus ir papuoš miesta. Dalis darbininkų prie tilto statybos bus palikta, o kiti daliai darbininkų darbo suteiks miesto savivaldybė.

TIK LIETUVIŲ SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

LIETUVOJE

Bausmė už žmogaus suvažinėjimą.

Kauno apygardos teismas teisė šioferį Uzolevičių. Jis, kartą važiuodamas iš Kauno į Rumšiškes, pervažiavo p. Ghmeliauska, kuris nuo to mirė. Teismo metu paaiškėjo, kad nelaimė įvyko dėl Uzolevičiaus kaltės. Uzolevičių teismo nubaude 6 mėn. kalėjimo ir priteisė mokėti suvažinėtojo žmonai bei vaikams kas mėnesį po 30 lt.

Už pražudytą privatinį turtą atsakys išdas.

Ligi šio pasitaikydavo, kad vyriausybės įsakymu arba įstatymų reikalavimais pavestas valstybės tarnautojas suvogti privačių asmenų turtas kartais dingdavo. Dėl tuo būdu atsiradusių nuostolių atlyginimo kartais susidarydavo neaiškumų, nes nebuvo nustatyta, kas nuostolius turi atlyginti — ar tas tarnautojas, kurio žinioje turtas buvo paliktas, ar valstybės išdas. Dabar tokie neaiškumai jau nebepasikartos. Vyriausios Tribunosos išaiškino, kad už privačių asmenų turtą, kurį vyresnybės įsakymu arba įstatymų reikalavimu paama suvogti valstybės tarnautojas, yra atsakingas valstybės išdas.

Patvirtintos uždarbimo normos Marjampolės — Alytaus — Lazdijų ruože.

Uždarbimo normoms nustatyti komisijsia patvirtino uždarbimo normas Kauno — Marjampolės — Alytaus — Lazdijų plentų ruože autobusų tarnautojams. Siferiams nustatyta po 240 litų mėnesi, o konduktoriams — po 180 litų.

Pakelis atlyginimo nustatinėjimą.

Uždarbimo normoms nustatyti komi

sija savo darbą yra jau beveik įpusėjęsi. Dabar nustatant uždarbimo normas, laikomasi nustatymo, kad nežūrint įmonės ekonominės padėties, darbininkų uždarbis nebūtų mažesnis, negu 5 litai į dieną vyrui ir 3 litai — moteriai.

Kai įmonių darbininkų uždarbių minimumas bus nustatytas, tai komisija į visų fabriku pareikalas balansus, kuriuos tikrins ir pagal gaunamą įmonių pelną nustatins darbininkams atlyginimus. Vadinasi, kur tik bus galimumo, ten darbininkų atlyginimas bus pakeltas, o ne paimtose įmonėse bus paliktos senos uždarbimo normos.

F. Vaitkus į Lietuvą dar grįš.

Lapkričio 1 d. F. Vaitkus aplankė Pažaislį. Prieš apžiūrėdamas vienuo lyno įdomybes, užsuko į bažnyčią, pasi meldė ir prie Dievo Motinos paveikslo padėjo sidabrinį «Lituonikos II» modelį kaip padėkos ženklą už laimingai atliktą žygį per vandenyną. Pažaisliu vienuolyni meniškosios vertybės padarė lakūnui tiliu įspūdi.

Sekantį dieną F. Vaitkus aplankė «ALTASS» pirmiņniko seserį Gri-gaitę — Jasiulaitienę.

F. Vaitkus Amerikoje mano užtruktį apie porą mėnesių. Tuo laiku jis sutvarkys ten savo reikalus ir žada grįžti Lietuvon.

Kaune per 9 mėn. buvo 112 gaisrų

Per paskutiniuosius 9 mėn. Kauno m. savivaldybės ugniagesiai patarnavo 112 gaisruose, kurie padarė nuostolių apie 725 000 lit. Bendrai sudėgęs turtas buvo apdraustas 120 000 lit. Gaisrai daugumoje įvyko dėl neatsargumo ir netvarkytų kaminų, vienas — pade-gimas. Savivaldybės gaisrininkai buvo išvažiavę ir už miesto ribų 7 km. 36

kartus. Daugiausiai gaisrų buvo sausio mėn. Naujamiesty ir Senamiesty, o Aleksote ir Panemunėje tik po viena gaisrą.

Ūkininkų Sąjungos byla perduoda ma apygardos teismui.

Prokuratūra jau užbaigė rengti didžiąją Ūkininkų Sąjungos bylą. Kal-tinamasis aktas surašytas ir byla jau perduota Kauno apygardos teismui. Tai bus viena iš didžiausių šmetį į teismą įstojusių bylų. Ja labai domisi visuomenė, nes byla svarstant dar kartą bus prisiminti «gerieji seimo laikai». Kaltinamaisiais prokuratūra patraukė keltolika asmenų, jų tarpe kelis buvusius senųjų narius, kur-e kaltinami ap-gaive, net ir iš ūkio išvarė daug žmonių padarę didelių nuostolių valstybės iždai. Bylą svarstant bus pakviesta apie du šimtai liudytojų.

Darbo rūmai bus tik po Naujų Metų.

Vidaus reik. ministerijoje jau baigiamas ruošti darbo rūmų statusas, kuris greičiausiai bus paskeibtas iki 1. m. lapkričio mėn. 20 dienos. Jau galutinai nusistatyta, kad iki darbo rūmų rinkimų, darbo rūmų pareigas eis generalinė darbininkų atstovybė. Apytikriai apskaičiuota, kad darbo rūmų išlaidas per metus kaštuos apie 600 000 litų. Dalį tos sumos numatoma surinkti iš darbininkų mokesčių pavidale, kuris sudarys 10% mokamųjų mokesčių ligonių kasa.

Koturi gimnazistai bėga į Abisliniją

Kaune dingo keturi gimnazistai. Paaiškėjo, kad jie nutarė nuvykti į Abisliniją ir pakariant. Gimnazistai buvo pastebėti Klajėdoje.

Sako, kad tie vaikai pasiėmė ke-lionei žemėlapius, revolverius, baltinių ir kitų būtiniausių reikmenų.

Nepaprastaisiais būgiais susirūpi-no tėvai, kurie dabar jau ieško su poli-cijos pagalba.

Fabrikai steigs knygynus darbininkams.

Generalinė darbininkų atstovybė pradėjo rūpintis, kad visuose Kauno fabrikuose būtų įsteigti darbininkų knygynai.

Pažymėtina, kad toks knygynas jau yra įsteigtas «Spaudos Fonde». Prieš karą darbininkams knygynų buvo įsteigę ir Soloveičikas, bet tos knygos karo metu žuvo.

Išvengta auto tarnautojų streiko.

Amerikos lietuvių akc. b-vė darbo inspektoriatui pasižadėjo daugiau nents-kaitinėti iš konduktorių atlyginimo už pamestus bilietus pilna verte, bet atskaitinės katjo už spausdinius. Jei «Amitt» b-vė šito nebūtų padarėsi, tai auto tarnautojai jau rengeit streikuoti.

Grįžta iš Latvijos darbininkai.

Pavasarij iš Lietuvos į Latviją lau ko darbams buvo išvykę apie 5000 darbininkų iš įvairių Lietuvos vietų ir apie tiek pat iš Lietuvos — Latvijos pasienio. Dabar jau ūkio darbai Latvijoje pasibaigė ir išvažavusieji darbininkai dideliomis partijomis pradėjo grįžti į Lietuvą.

Nors Latvijoje veikia valiutos iš-vežimo suvaržymai, bet pagal Lietuvos — Latvijos sutartį grįžtantiems darbininkams leidžiama iš Latvijos išvežti uždirbtus pinigus. Tokiu būdu iš Latvijos į Lietuvą darbininkai atveš gana stambią sumą pinigų.

Darbininkai Latvijoje dirbo šešius mėnesius. Vyrų į mėnesį uždirbdavo po 23 latus, o moterys — 18 latų.

KIEKVIENO SKAITYTOJO PAREIGA

laiku atnaujinti prenumeratą 1936 metais «Lietuvis» tikisi, kad ir Tamsta neatsiliksi nuo kitų. Pinigus siųsti įver tintu laiškų: (valor declarado) «Lietu-vis» caixa postal 1764, São Paulo.

Adv. Rap. Skipitis.

Pasaulio Lietuvių Sąjunga.

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui.

(tęsa)

Savisaugos instiktas pasakys, kad mes esame per maži skaidytis dar į kelias grupes, kai reikia rūpintis bendrašiais tautos reikalais. Todėl tikiu, kad tokia bendra lietuviams organizacija galima. Kalbamoji organizacija turėtų būti ne fizinėjų (pavienių) asmenų draugija, bet organizacijų sąjunga. Šią mintį noriu pagrįsti šiais sumeti-mais: I. Organizacijų sąjunga iš kar-to įtrauktų daug platesnius gyventojų sluoksnius. 2. Būtų pastovesnė savo nustatymuose bei darbe, mažiau priklausytų nuo pavienių asmenų įsitiki-nimų bei palinkimų. 3. Galėtų daugiau suimobilizuoti kapitalą, be kurio didesnių darbų nepadarysi.

Leiskim, kad į kalbą sąjunga įstojo 1.000 Lietuvoj ir užsieny veikiančių lietuviškų organizacijų ir pa-žada kas metai mokėti 100 litų nario mokesčio. Jei skaityti, kad kiekviena minėta organizacija turi tik 50 narių, tai jau mūsų kalbamoji sąjunga turės 50.000 asmenų bent žinančių apie Są-jungą ir susidarytu 100 000 litų kapi-talas metams, su kuriuo jau galima

būtų pradėti veikti. Bet išplėtus dar-bą organizacijos duota daug didesnis nario mokesčius negu po 100 litų me-tams, planktų aukos, susirastų nauji pajamų ir tuo būdu susidarytų pakankamai rimtas kapitalas Sąjungos uđ-davinius spręsti.

Sąjunga turėtų būti taip organi-zuota, kad joje galėtų aktyvni daly-vauti tiek Lietuvos tiek užsienio lietu-viai. Centras būtų nepriklausomoj Lietuvoj. Vykdomasis organas turėtų būti iš 3—5 asmenų, kurių dauguma būtų Europoj, kad, reikant esant, gal-ėtų greit susisiekti. Bendruosius prin-cipinius klausimus spręsti bendrą veikimo liniją nustatytį Sąjunga turi S-gos Tarybą iš 15—30 asmenų, kuri susirenka ne rečiau 1 sykio per me-tus.

Kiekviena didesnė užsienio lietu-vių kolonija, jei tik tos kolonijos d-još dedasi į Sąjungą, turi savo atstovą Sąjungos Tarybos. Sąjungos visuotini atstovų suvažiavimai galėtų atstoti Pasaulio Lietuvių Kongresus. Tokie visuotini S-gos atstovų suvažiavimai turėtų būti daromi ne rečiau kas 5 metai. S-gos Tarybos metiniai posė-

džiai ir visuotini kas 5 metai suvaži-avimai sudaryti nemanų išlaikyti. Bet nereikėtų gailėtis, nes tik judėjimai būsim gyvi, tik bendraudami išliksim savaimingi lietuviai.

Dabar pažūrėkime ką kalbamoji Sąjunga turi veikti.

I Kultūros srity: a) steigti ir iš-laikyti lietuviškas mokyklas, kursus, steigti knygynus, pirmini lietuviškąją knygą, palaikyti lietuviškąją spaudą. Čia kai kam gali pasirodyti, kad tuo gali pakankamai rūdintis DULR. Bet taip manyti gali tik tos, kas nežino tikros tautos klausimų padėties. Lietu-viškos mokyklos reikalas užsienio lie-tuviams yra toks didelis, kad tik su-telkus visas mūsų taut s jėgas negalė-ti me bent kiek pateikinti maį sutvark-kyti. Čia netik Lietuvos lietuviai, bet ir patys užsienio lietuviai turi pasiim-ti didelę šios pareigos dalį.

Lietuviškos mokyklos reikalas yra pats didysis, reikalaujantis didžiausių lė-šų. Čia visų pažūrų bei įsitikinimų lietuviail turime rasti būdą padėti šim-me darbe, o S-ga visų mūsų darbus derintų, apsuūdusius, atsilikusius ra-gintų. Jei lietuviškosios mokyklos klinksimos nesugebėsime artimiausiu lai-ku tinkamai išspręsti, tai visi kiti da-lykai svaime atkris, pasidarys nebe-reikalingi, nes užsienio lietuviai pas-keis svetimųjų tautų jūrose. Greta mo-kyklos stovi lietuviškos propagandos reikalas gyvu, spausdintu žodžiu, per radio. Čia ir reikia daug didesnės tai-

kos, negu tai gali padaryti DULR. Lie-tuviška propaganda užsienioje nepri-valo susikirsti su politiška santvarka tos valstybės, kur toji propaganda va-roma. Mes neturime tikslo mažinti mū-šų tautėčių lojalumą toms valstybėms, kurių pilietai jie yra, todėl nemanau, kad kalbamos s-gos darbai būtų užkirs tas kelias. Tik nemanykime, kad lie-tuviška propaganda varys kiti, jei mes patys būsim apsileidę. Lietuviškos propagandos foruų yra labai įvairių; ma galeit pritaikinti savo gabumus ne tik įvairių pažūrų žuonės, bet visų uonų ir visokio darbo žuonės. Kad ekonomiškinu vartoti propagandos jėgas reikis derintojo, kad įtraukti į šį dar-bą apsuūdusius, atsilikusius, reikia ra-gintojo. To derintojo ir ragintojo pa-reikas ir galėtų tiakamausiai atlikti kalbamoji Sąjunga.

II. Ekonomikos srity: Kalbamoji Są-junga taipotai turėtų nemažai darbo. Tik pažūrėkime kiek šioj srity guli apieštų dirvonų. Jei mūsų didžiusia šlovija — J. A. Valstybių lietuviai — paskutinime dešimtmety žymiai nuo Lietuvos atšalo, tai žymia dailmi tam pradžias nesirūpinimas užsienio lietu-vių ekonomiškais reikalais. Mes Lie-tuvos lietuviai gal ir galime pasiteisin-ti, kodė mes tais reikalais ligi šiol permažai tesirūpinome. Bet pasiteisin-i-mas nėra reikalo pataisymas, nėra li-gos gydymas. (b. d.)

Nubaudė tabako sindikatą.

Kainų tvarkytojas liepos 8 d. buvo pareikalavęs iš tabako fabrikantų, įeinančių į sindikatą, sudaryti tokias tabako dirbinių pardavimo sąlygas, kad smulkiosios tabako dirbinių parduotuvės galėtų gauti sindikato urmo sandėlyje pageldamųjų tabako dirbinių markių ir nebūtų verčiamos imti nepageldamųjų. Sindikato sudarytos tabako prekių pardavimo sąlygos be reikalo pykino vartotojus, kurie negalėjo mėginti tabako ir paplitusių markių gauti; tatal, be abejonės, galėjo turėti neigiamos įtakos ir bendra-

tabako prekių apyvartą bei akcizo pajamų didumą.

Tabako fabrikantai savo liepos 19 d. raštu sutiko išpildyti kainų tvarkytojo reikalavimus ir praėd pratesti jų įgyvendinimo terminą. Kainų tvarkytojas terminą pratęsė ligi rugsėjo 15 d., tačiau, nors terminas yra jau senai praėjęs, reikalavimai dar ligi šiol neįgyvendinti.

Kainų tvarkytojas todėl tabako fabrikantus, atitinkamai jų kamybės dydžiams, dabar nubaudė. Viso nubaudė 50.000 litų.

Baltijos intelektualinio bendradarbiavimo konferencija.

Spalių 28—30 d. Kaune posėdžiauvo pirmoji Pabaikio vaistų intelektualinio bendradarbiavimo konferencija. Joje dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos atstovai.

Konferencija atidarė užsienų reikalų ministeris St. Lozoraitis, pažymėdamas, kad iš intelektualinio bendradarbiavimo bus didelė praktiška nauda visoms keturioms Pabaltijos valstybėms. Konferencijos posėdžiams vadovavo mūsų tautinio komiteto pirmininkas prof. M. Roemeris.

Apsvarstė visą eilę moksl., mokslo, literatūros ir kitų sričių iškeltų klausimų, konferencija priėmė visą eilę rezoliucijų. Jose iškeltas reikalas įsteigti visų valst. universitetų ir kitų aukštųjų mokyklų bendradarbiavimo darbu derinti. Dėl bendrosios kalbos nutarta kiekvienai valstybei leisti laisvai pasirinkti anglų ar prancūzų kalbą. Dėl mokslo vadovėlių buvo išreikštas pareikalavimas, kad jų tekstai būtų revizuojami atitinkamų valstybių mokslininkų komitetų. Atkreipiamas dėmesys, kad būtų pasikeičiama moksliška medžiaga, kurios didelė nauda neabejotina. Tikimasi, kad pasikeičians literatūra daug padės konferencijoje dalyvaujančių kraštų vy-

riausybėms. Taip pat pageldata išvy-

tyti kuo plačiansių bendradarbiavimą meno srityje. Kitą konferenciją nutarta suaukšti 1936 m. Estijoje.

Emigracija iš Lietuvos.

Per š. m. spalio mėnesį iš Lietuvos į įvairius kraštus išvyko: į Argentina 24 asmenys, į Braziliją — 4, į Afriką — 10, į Kanadą — 6, į Urugvajų — 6, į Amerikos Jungt. valstybes — 10, į Meksiką — 3, į Palestina — 8, ir į Paragvajų — 39. Iš viso per paskutinį mėnesį iš Lietuvos į įvairius kraštus išvažiavo 186 asmenys, daugiausia žydų tautybės.

Kauno — Klaipėdos plento statyba vyksta sėkmingai.

Turimomis žiniomis, Kauno — Klaipėdos plento statyba iki šiol vyke-

ta labai sėkmingai ir gana sparčiai. Didesni darbai atliekami nuo Kauno Raseinių link ir nuo Raseinių Kryžkalnio link. Šiuo metu plento tyrinėjimo grupė atlieka darbus nuo Kryžkalnio pes Zemaitijai. Ateinančiais metais metale tyrinėjimo darbai bus baigti iki pat Klaipėdos. Tuo tarpu šio plento statybos darbai, nežūrint pablogėjusio oro, dar nenutrūkė.

Sindikatininkai svarstys sindikatu klausimą.

Greitu laiku Kaune įvyks tabako sindikato suvažiavimas, kuriame bus svarstomi: sindikato gyvavimo klausimas, kainų tvarkytojo įsakymai dėl 50.000 litų baudos ir kt.

Numatoma, kad po to įvyks ir kitų sindikatų suvažiavimai. Sindikatininkai skundžiasi, kad dėl kainų tvarkytojo veikimo jiems visai neapsmoka būti susiorganizavusiems į sindikatą.

Būtinai pasisteng įsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiame priemestyje.

Pigiausias mėnesinis ratas. Duodame statybai medžiagą.

(Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sobr. Tel. 2-5023. Raštinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114. Vietoje: Av. Zelina 33

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštinę.

Mjr. S. Narušis.

Lietuvos Kariuomenės 17 met. sukaktuvės.

(Specialiai «Lietuviui».)

Š. m. lapkričio mėn. 23 d. sukako lygiai 18 metų, kai 1918 m. Vilniuje buvo išleistas pirmasis įsakymas Lietuvos Kariuomenei, kuriuo buvusiai plk. Karlydiui — Bikauskui buvo įsakyta steigti pirmąjį lietuvių pėstininkų pulką. Tą tą dieną oficialiai užfiksuota pirmoji mūsų kariuomenės užuomazga ir nuo tos dienos visame krašte buvo pradėtos telti sveikos mūsų tautos jėgos, kurioms paskum teko suvaidinti labai gražų ir lemiamą vaidmenį sunkiais atgimtančios Tėvynės vianandomis.

Nors Vilniuje jau 1918 m. vasario mėn. 16 d. buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, tačiau materialinės jėgos atžvilgiu mūsų valdžia tada dar visai nieko neturėjo. Tiesa, moralinė krašto jėga, tas tų laikų pasiryžimas žūti arba laimėti, buvo labai didelis, bet į konkrečią formą jis išsiliejo tik tada, kada prasidėjo savo kariuomenės organizavimas. Jei Lietuvos vyriausybė nebūtų suorganizavusi savos kariuomenės, tai drąsiai galime tvirtinti, kad visi jos politiniai aktai pasaulio akyse nebūtų turėję jokios praktiškos reikšmės ir būtų likę tik iškilmingomis kalbomis, gražiomis rezoliucijomis ir jokios realios vertės ne-

turinčiais dokumentais. Tėgi lietuvių kariuomenė atgijo Vilniuje, senojoje Lietuvos sostinėje. Bet neturėdami nei pincų, nei ginklų, lietuvių nekėlė per kelias dienas sudaryti tokią pajėgą, kuri būtų atremusi rusų raudonąją armiją, jau pradėjus voržtis į Lietuvą atsitraukiančių vokiečių pėdonis. Vokiečiams pasitraukiant iš Vilniaus, eržusieji iš Rusijos lietuviai karininkai, puskarininkai, pirmieji karininkai savanoriai, visi tie karžygiai, nežūrėdami vokiečių varžymo, bolševikų grasinimo, lenkų pasityčiojimų, stojo į Lietuvos kariuomenę, apsitarsę savais drabužiais, kai kas savo žirgais ir ginklais, kaip sėnėvės kariniai ir šaukiamieji ir savo valia ėjo ginti tėvynės nuo praužties.

1919 m. vasario 7 d. mūsų kariuomenė, teturėdama nepilnus 2 pėstininkų pulkus, kelis nepilnus batalionus ir smulkių specialiųjų dalių, stojo į karą su rusų raudonąja armija. Iš pradžių kartu su vokiečiais, paskum riona, karo ugnyje didėdama, kovėsi su zalinėsiu priešiu ir karžygiškomis kautynėmis jau rugpiūčio 31 d. išvijo rusus. Šis laimėtas karas davė Maskvoje 1920 m. liepos mėn. 12 d. garbingą taikos sutartį ir nustatė Lietuvos sienas su Vilniumi ir Gardinu.

Kada lietuviai rytuose kovėsi su

rusais ir pietuose laikė frontą prieš lenkus, kurie stengėsi vis veržtis į atvaduotą Lietuvos kraštą, žiemuose kilo naujas pavojus. Vokiečių generolas Goltzas, po Versalio sutarties nebegalėdamas atvirai kariauti, iš savo paurisios divizijos ir rusų belaisvių sudarė tarytum Bermonto — Avalovo rusų kariuomenę, labai gerai apginkluota ir aikaną p leido prieš Lietuvą ir Latviją. Ligi 1919 m. lapkričio 20 d. bermontininkai buvo užėmę ir plėė visą žiemų Lietuvą. Su jais karžygiškai kovojo partizanai. Mūsų kariuomenė, atsigrėžusi nuo rusų fronto, sukūrė bermontininkus, kurių gruodžio 15 d. Lietuvoj jau nebuvo. Kovos su bermontininkais davė lietuviams daug karo turto, kurio geriau buvo apginkluota mūsų kariuomenė. O jos tuo tarpu jau buvo 3 divizijos su įvairiomis ginklų rūšimis.

Ilgiausiai teko kariauti su lenkais, galingu, tik negarbingu priešiu. 1919 m. balandžio mėn. 20 d. lietuvių kariuomenė, bevadyama bolševikus, prisartinio prie Vilniaus, bet lenkai užliudo už akių ir jį paėmė. Kai 1920 m. rusai sumušė lenkus ir šie atsitraukė net ligi Varšuvos, tai Vilnių užleido rusams, fronte sustabdydami lietuvių kariuomenę, kuri tik vėliau įstengė į Vilnių ir užėmė Maskvos sutartim numatytą sienas.

Tuo laiku prancūzų sutvarkyti ir vadovaujami lenkai pradėjo pulti rusus ir kartu lietuvius, nors Lietuva buvo pareikšusi bealibiškumą (neutralitetą) ir pasiūlusi naują demarkacinę liniją. Šitoj operacijoj lietuvių kariuomenė

labai nukentėjo ir dėl to nebepajėgė atmūsti Želigovski'o smurto. Spalių 7 d. lenkai pasirašė sutartį, kuri nustatė demarkacinę liniją ir paliko Vilnių Lietuvai, o spalio 9 d. Želigovski'o įsivėrė į Vilnių ir ėjo toliau į Lietuvą. Šis skaudus smūgis padidino tautos atsparumą: buvo papildyta ir padidinta kariuomenė (ligi 4 divizijų), kuri pagaliau narsiai sumušė Želigovski'o kariuomenę ties Širvintais ir Giedraičiais ir lengvai būtų ją išvijusi iš Vilniaus, jei vel ne Santarvės komisija, kuri pareikalavo sustabdyti karą ir nutiesė neutralia zona, vėliau demokratiškę liniją, kurią Ambasadorių konferencija 1923 m. pripažino Lenkijos siena. Lietuva nepripažino to sprendimo, nes jis atplėšė nuo jos vioną trečdalį krašto.

Tačiau Vilniaus žemės laikinis ne tekimas nepakirto Lietuvos gyyybės. Ji toliau stiprėjo ir jungė savo krašto sargyboje. 1922 m. kovo 31 d. mūsų kariuomenė įžygiavo į Palangą, o 1923 m., vasario 20 d. — į Klaipėdą.

(b. d.)

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuviu — išlievio pareiga skatytli didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visojo Pietų Amerikojė svaivrašti «LIETUVIS».

Žengiant į penktuosius darbo metus.

Šiomet baigdama ketvirtus darbo metus šioj mokykloj galiu pasidžiaugti tuo būreliu vaikų, kurie apie ją, kaip paukštyčiai skraido.

Manau, kad ne tik man, bet ir kliekvianam mokytojui nėra didesnio pasitenkinimo, kaip matyti gražius savo darbo vaisius.

Džiaugiuos matydama, kai mano mokinius pagiria savi ir svetimi žmonės, tiek už gerą elgesį, tiek už mokslo pažangą, ir labai skaudu, jei kas juos peikia ar bara už blogą darbą.

Per šiuos ketverius metus dirbau kaip galėdama. Per paskutinius dujus metus turėjau vidutiniškai po 120 mokinių, kas mano sveikatai ir jėgoms buvo truputį per daug. Tačiau kadaigi norinčių mano vedamą mokyklą lankyti skaičius buvo kur kas didesnis, tai negalėjau atsakyti tiems, kurie tilpo į klases.

Kitais metais, tikiuos, bus dar lengviau, jei atvyks mokytojas, kurio iš Lietuvos prašyta. Tada dirbtumėtu keturiose: du lietuviai ir du brazilai mokytojai.

Gal, kam atrodė, jog per mažai tedirbau organizaciniame darbe, bet turiu prisipažinti, kad ir su geriausiais norais niekam negalėjau daugiau padėti. Iš kitos pusės imant, jaunimui vadovauti buvo ir daugiau pašalinųjų jėgų, o mokykloj man niekas negalėjo padėti. Tiesa, kun. Sugintas per visus 1935 mokslo metus aplankė mokyklą su tikybos pamokomis tik 7 kartus, už ką jam ačiū, nes tuo man padėjo. Taip pat turiu padėkoti p. Stankūnui, kuris šiais metais davė 9 dainavimo pamokas.

Turiu viešai pareikšti, jog man malonu prisiminti, kaip per šiuos ketverius metus sklandžiai ėjo darbas su mano maloniais vaikais ir kaip dariniai sugyvenau su jų tėveliais. Iš tos pusės mano padangė nebuvo jokio drumsto, jokio debesėlio. Vienas džiaugsmas tebuvo matyti, kaip tie geltonplaukiai skruzdės būreliais skrieja į mokyklos kiemą. Bavo ir tūkų, kurie atžingsniuodavo po keletą kilometrų iš anapus São Caetano, nebodami nei tolimo kelio, nei kaitrios saulės spindulių ir tai praeidami pro nelietuvių mokyklų šalį.

Niekados neturėjau jokio sunkumo rinkdamas paskirtą mokyklinį mokestį. Gal tik du procentai tėvų prašė tą mokestį sumažinti ar nuo jo atleisti, o kiti mokojo, kai kurie net iš kalno. Tuo atvilgiu mokiniai tėvai mano darbą ymaiai palengvino, už ką turiu jiems nuoširdžiai padėkoti. Tuo mokėsiu yra užlaikoma mokyklos švara, iš jo perkamas mokslo priemonės ir atlieka mas remontas.

Ypatingai negaliu užmiršti savo mokinių tėvų gerą širdies ir tos moralikos paramos, kurią jie man suteikė šiais metais pakeliant nelauktus ir neti ketus smūgius. Prisipažįstu, jog buvau nusiminusi ne dėl savęs, bet dėl patos mokyklos bijojama, kad sunkus mano ketverių metų darbas nenueitų vėjas. Didelis tėvų rimtumas buvo parodytas tuo, jog ne vienas savo vaikų neatėmė iš mokyklos. Vis tik reikia pasakyti, kad šis įvykis paliks mokyklos istorijos lape tą liūdną faktą su klausimu, už ką?

Baigdama noriu prašyti savo mokinių tėvų ir jų globėjų padėti auklėti vaikūčius labiau lietuviškoje dvasioje, ypatiną dėmesį kreipiant į tuos, kurie baigė mokyklą. Raginkite juos skaityti lietuvišką knygą, ieškite dalyvauti lietuvių organizacijose, choruose, sporto sąjungose, kad jiems būtų visa artimesnė, kas lietuviška. Tiesa, kai kurie mūsų laikraščiai pasizymi nešvarnumu, juose daugiau pagiežos tari-

mėms „priešams“, negu rimto gyvenimo reikalų svarstymo. Jaunimo organizacijos irgi šiemet kvirėjiasi, skaldo si. Bet aš manau, kad tai laikinas reiškinys, ir priaugantioji kartą iš mūsų laikraščių ir organizacijų tuos trukumus pašalins ir senas klaidas ištaisys. Šiandien nors taikykimės prie to, ką tu rime ir siekime visomis jėgomis, kad mūsų vaikučiai visados pasiliktu mūsų o tai pasteksime, jei juos išlaikysime lietuvišais. Jei vaikas kalbės savo tėvų kalba, gerbs jų papročius ir mylės savo brolių žemę, jis visados gerbs ir mylės jus, brangieji tėveliai.

L. Majienė

D. L. K. Vytuto mokykl. Vedėja.

Tai taip ir panašiai mūsų klebonėlis šviečia ir mokinar apsinuojop, reklamuoja mūsų lietuvių mokyklas ir mokytojus. Ir tai ne nuo šiandien, ne nuo vakar, bet jau keli mėnesiai, vis tas pats ir tas pats. Jam pačiam, matyti, neusižobota ir, kadangi dabar stato bažnyčią, tat jaučiasi drąsus, išdidus ir j nieką nentsižvelgdamas binuroja kitus. Argi nėra kas sudraustų, argi nėra, kad kas tuos vargšus puolamus mokytojus užstotų. Tai dar nereiškin, kad jei kun. Sugintas gali nusišpiauti ant 14 kontų, kad gal'is sykiu spiaudyti ir ant kitų galvų.

Man rodos, jei žmogus būtų bent truputėlį išaukletas, tai vis tik taip ne darytų. Juk tai gėdą daro pačiam sau Gėdą daro visai lietuvių tautai. Argi tai gražu, kad jam išlipus iš autobuso ioferiai su pirėtu į kaktą rodo.

Vilazelinietis.

SURASĖ MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKUS.

Gruodžio 3 dieną mokytojas E. Paž ra buvo nuvažiavęs į Parque das Nações, kur surasė mokyklinio amžiaus lietuvių vaikus. Mokyklinio amžiaus vaikų rasta 25. Kita tiek yra mažesnių. Be to, yra dar keletas šeimų Parque das Nações apylinkėj, kaip Santa Theresinha ir kitur. Visi vietos lietuvių labai pagėdauja lietuvių mokyklą. Sėjama, kad ten greitai susidarytų pilnas komplektas lietuvių mokinių. Galimos daiktas, kad ten mokykla bus įsteigta dar ateinančiais metais. Šis klausimas bus dar svarstomas artimiausiam Lietuvių Šešos Brazilijoj posėdy.

D. L. K. Vytuto mokyklos mokiniai 1935 metais.

Ar jau niekad nepasibaigs.

Daug kur važinėju, visa ko mačiau. Žmonės ir barasi ir pyksta ir vėl taikoj gyvena. Bet, kad kunigai taip elgtųsi, kaip mūsų Sugintas, to dar nemačiau.

Svetimoje šalyje mums gyvenant labai dažnai pasitaiko, kad įsėdė į bondę ar traukinį girtas lietuvis ir pradeda blevizgoti, dainuoti, ir bendrai triukšmą kelti. Kaista nuo to akys prieš vietinius žmones, bet vis tik tai dovanotina, nes daro girtas — prota pametęs žmogus.

Bet štai jau du kartu pasitakė drauge važiuoti autobusu su mūsų klebonu kun. Sugintu ir abu kartu teko rausti dėl jo riksmo ir elgesio prieš svetimuosius. Kollojas mūsų kunigas per bažnyčią, kollojas per sąnda. Šmeižia jam nepatinkamus žmones kiek vienama name, kur tik neužėna į ką tik kely sutinka. Tas jo kalba: jau beveik kiekvienas lietuvis išmokęs atmintinai, net ir mažamečiai vaikai jas žino.

Š. m. rugsėjo 12 d. autobuse brazilu mokytojai portugalų kalba binuriansiais žodžiais iškoliojo lietuvių mokytoją. Konsula išvačino varim, žudiku ir t. t. Vakare gruodžio 3 d. bevažiuojant ir vėl tas pat. Štai mūsų klebonėlio keletas sakinių:

„Ką tas durnius mokytojas iš V. la Anastazijos... Vila Bellos mokytoja ta... (dovanokite, tokie žodžiai spando je nevertolami) bažnyčios nenugriovė. Arba tas kvailys „Lietuvių“ redaktorius... Pažėra ir kt... Kas man tie keturiolika kontų, tik nusišpiauti... J Vila Bellos mokyklą nusistatėiu neiti ir neisui...“

Kronika.

IŠ „VILNIES“ S-GOS VEIKIMO.

Rio de Janeiro lietuvių organizacija „Vilnis“ pastaruoju laiku pradėjo sparčiai žingsniais žengti pirmyn. „Vilnis“ nusišamė sau nebioga patalpą prie vieno rusų klubo. Salė randasi pačiam miesto centre, antram aukšte, ant Praça Tiradentes, 46.

„Vilnies“ S-ga salo naudojami trečiadieniai ir penktadieniai, nuo 8 iki 10 val. vakaro. Čia telpa S-gos knygnas, skaitykla, daromi susirinkimai ir t. t.

Neseniai „Vilnies“ S-ga sruosė pirmą vakarą su programa: Buvo su vaidinta komedija „Motėrimas Neišsimelusi“. Vaidinimas pavyko labai gerai, nežiūrint į tai, kad jis buvo paruoštas per trumpą laiką. Ypatinai gerai suvaidino p-lės Tėlė ir Antonina Bernatavičiūtės ir J. Ramanauskas. Gerai atliko savo roles ir kiti artistai, nors kaikurie vaidino pirmą kartą. Po vaidinio buvo dar pastatytas gyvasis paveikslas ir plastikos šokis, kurį atliko Antonina, Tėlė, Pranas Bernatavičiūni ir J. Ramanauskas.

Vakaras praėjo labai gražiai.

Neseniai „Vilnies“ S-ga įsteigė meno sekciją, kurioje yra 16 narių. Išrinkta meno sekcijos valdyba iš pirm. p. A. Bernatavičiūtės, A. Žvirblio ir J. Ramanausko.

Reikia tikėtis, kad greitai laiku Rio de Janeiro pamatysime dar ne vieną gražų lietuvišką pasilinksminimą.

Atskalūnas.

Pastabos.

UCKUS SU SUGINTU NORI MEDELIKU.

Uckaus laikraštis ir „Šviesa“ vicnu balsu labai pasipiktinę, kad Dr. P. Mačiulis gavo braziliką žvaigždę. Sa ko, svetimiems dirbo, tai ir svetimą žvaigždę gavo, o mudu tai pasipuošim lietuviškais medelikais. Kun. Sugintui dar, gal, ir pritrūko medelikas, bet Uckui, „svieto lihtintojui“ visai netinka tokiomis „svieto marnastėmis“ sau galvą sukti.

VIETŲ VIENO DU.

Ilgą laiką S. Pauly turejome tik vieną viešai patinamą, Uckaus leidžiamą šlamštą, kuris nuodijo ir nuodijau lietuvių kolonijos gyvenimą binuriansiais šmeižtais prieš visus. Miunečo šlamštąlo jėros taip susilpnėjo, kad vienas toliau nebepajėkė „kovoti“. Jam atėjo į talką dar vienas, kun. Suginto leidžiamas šlamštąplis, kuris nieko nesisiskiria nuo pirmojo. Mat, abudu vienodų „drukarnioj“ spauzdži amf, abudu vienodų žmonių ir tam pačiam tiksim leidžiam. Bet ir dyvien visai nesiseka. Žmonėms visoki šmeižtai, melas ir provokacijos, kurių pilni minėti du „laikraščiai“, taip atsidob, kad netik pirkti, bet ir dovanoti iuti tuos šlamštąplius atsisako.

Skaitytojas.

D. L. K. Vytauto mokykla baigia ketvirtus darbo metus.

Ketveri metai ne kažin koks aužius, bet mokyklai su tiekais metų programa, tai jau susidaro toks periodas, iš kurio galima spręsti apie jos darbo vaisius, apie pasilėto derlių. Nors D. L. K. Vytauto mokykla turėjo baigusių šios mokslo kursą abiejom kalbom t. y. portugalų ir lietuvių, mokinių išleistuvės nuo pirmųjų savo darbo metų, bet šiemet jau išleidžia savo pradėtus nuo ABC. Todėl šia proga bus pravartu mūsų visuomenei plačiau išgirsti apie šios mokyklos atsiradimą, pirmasias jos darbo vagas ir užsimojimus ateitai.

TRUMPA D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOS ISTORIJA.

Atvykęs į S. Paulo pirmasis Lietuvos konsulas Dr. Petras Mačiulis rado gausią mūsų koloniją labai mūšinojo padėty. Lietuviškų organizacijų mažai buvo, o ir buvusios laikės prisijungusios prie nešvarių biznio kontorų, kuriose mito tų organizacijų vadai. Lietuviška mokykla pasirodė keltais būreliais vaikučių, kuriuos kun. Valaitis mokė katekizmo. Tiesa, tas pats kun. Valaitis rengino Mokojo sudaryti pastovesnę mokyklą, bet iš to nieko neišėjo dėl lėšų ir darbo jėgų stokos. Dr. Mačiulis, suėjęs į kontaktą su žmonėmis įsteigė pastovią lietuvių mokyklą Bom Retiro, Viljo Anastacio ir Mokojo. 1930 m. naujai besistiegiąčioj Viljoj Belloj Žemės savininkas pasiūlė Dr. Mačiuliui Žemės sklypą brūnyčiai ar mokyklai statyti. Dr. Mačiulis tą pasiūlytą sklypą priėmė ir grėbė iškoti lėšų statybai vienu namu, kuriuose tilptų mokykla ir koplyčia. Iš krizės ir demoralizacijos prilegtų vietinių gyventojų, be vieno kito pasisiūlytosi padėti, nieko gero negalima buvo laukti. Todėl buvo kreiptasi į Lietuvą, ir 1931 m. pabaigoj išvyko erdvūs pirmieji nuosavi namai ketvirtajai lietuvių mokyklai São Paulo mieste su dviem erdviom salėmis klasėms ša-

nuose ir dar erdvesne salė koplyčiai vidury.

1932 mokslo metu pradžioj jau kalėjo naujai įsteigta D. L. K. Vytauto mokykla pradėti darba nuosavų namų vienoj salėj, kuri buvo galutinai įrengta. Čia reikia paminėti, kad prieš pat darbo pradžią iš pašalies kurstomi vietiniai gyventojai mėcino nepalankiai atsiliepti dėl mokytojų paskyrimo, bet greitai pastetėję esą suklaidinti, ne tik savo klaida atsisakė, bet ir taip prisirišo prie šios mokyklos, kad jokie vėjai nebegali jų nupūsti.

Jau pirmieji darbo metai parodė, kad šioj aplinkėj mokykla turės palankią dirva, nes per visus mokslo metus perpildytoj salėj buvo dirbama su 68 mokiniais, ir daugelini norinčių buvo atsakyta. Kitais 1933 mokslo metais nupirkus suolois ir atidarius antra salę darbas prasidėjo su 120 vaiku, t. y. vėl perpildytose salėse, ir vis tik daugelini norinčių stoti dar buvo atsakyta.

Kadangi Viljoj Zelinoj statoma bažnyčia, tai reikia manyti, jog koplyčia išsikels, ir ateinančiais mokslo metais jei bus gauta lėšų galima bus atidaryti trečią kompleksą dabartinėj koplyčios salėj.

MOKYKLOS DARBAS IR JO VAISIAI

Jau iš pat darbo pradžios buvo aišku, kad čia lietuvių mokykla turės darbo tik tada, jei išsųk rimtai angazuos ir rodysi rimtus ir pozityvius savo darbo vaisius. Reikia nepamirėti ir tos aplinkybės, kaip jau pradžioj minėjau, jog gyventojai išsųk buvo nustatę prieš mokyklos vedėją ir iš kitos pusės, jog netoli yra dvi valstybinės brazilų pradžios mokyklos (São Cateana ir Vila Prudente), todėl ir mažiausias netaktas ar apsišėdymas galėo naujai lietuviškai mokyklai lemiamai pakenkti.

Taikantis prie vietos sąlygų, mokslo einamas laikantis brazilų pradžios

mokykloms (grupo escolar) nustatytos programos ir lietuvių kalba — buvusios Šviet. Ministerijos nustatytos programos ketverių metų kurso pradžios mokykloms Lietuvoj. Kaip ketverių metų praktika parodė, ši programa abiem kalbom pusėtinai įveikiama net ligi tokių mokslo dalykų, kaip tėvynės pažinimas, kas, rodis, turėtų būti gana sunku, tiek dėl šio krašto gamtos skirtingumo, tiek dėl mokslo priemonių stokos (atitinkamų Lietuvos gamtos pavaisių visais keturis metų laikais, projekcinės lempos ir kitu). Tiesa, mokytojai tenka prie oficiališkų darbo vandų dar šis tas pridėti oficiališkai. Tačiau tai mažmožis.

Šiemet, baigdamą ketvirtus savo darbo metus D. L. K. Vytauto mokykla gal pasigirti per tą trumpą laiką įteikiusi pradžios mokslo baigimo diplomus 21 portugalų kalba ir 18 lietuvių kalba, iš kurių tik šiemet 7 portugalų kalba ir 9 lietuvių kalba.

Be to, mokyklos darbas yra nuolatinei kontrolėj vietinės valdžios švietimo organų, kurie čia siunčia savo inspektorių tiek darbo metu, tiek egzaminų daviniams patikrinti, ir pono Lietuvos Konsulo, kuris taip pat vizituoja mokyklą darbo metu ir dalyvauja egzaminų komisijoj bei pasirašo išduodamus baigimo diplomus.

MOKINIŲ TĖVAI IR MOKESTIS UŽ MOKSĄ.

Laikantis griežtai šio krašto valdžios nuostatų švietimo srity mokykla oficiališkai neturi ir negali turėti jokių vadinamų, tėvų komitetų. Tačiau kiek vienam pedagogui numanu, jog mokyklą išskyla daugelis reikalų, kur reikia mokytojųj turtis tiek su atskirais mokiniais tėvais, tiek su mokinių tėvų grupėmis. Ta prasme D. L. K. Vytauto mokyklos vadovybė stengiasi laikyti glaudžiusį kontaktą su mokinių tėvais. Reikia pasakyti, jog tie ryšiai, kas kontaktas yra taip nuofirdus, kad ligšiol tuo reikalu nebuvo jokio konflikto, kuriam spręsti reikėtų pašalinio arbitro.

Kaip tai žinoma visuomenei ir mokinių tėvams, iš mokinių imamas mokestis už mokslą, iš lietuvių po 2 mūr.

per mėnesį, iš nelietuvių po 5 milreius. Kai kurie vargingesni yra nuo to mokesčio atleidžiami arba tas mokesstis jiems dalinai sumažinamas. Bet bendrai, reikia pasakyti, jog beveik visi tėvai tą mokesstį sumoka, kai kurie net iš kaino, suprasdami, jog iš tų pinigų išlaikomas mokyklos sargas, įsigijamas mokslo priemonės ir atliekamas smulks mokyklos remontas. Kiekvienas gautas reisas patyrimas mėnesiniame žurnale ir įtraukiamas į kasos knygą, kuri kas mėnesis balansuojama. Taip pat kiekviena išlaida turi savo pateisinamą kvitą. Metinė piniginė apyskaitos mokslo metų pabaigoj įteikiamos P. Lietuvos konsului ir skelbiamos «Lietuvių». Mokinių tėvams yra visados atviros durys į mokyklą, jei kurie norėtų patikrinti, ar jų mokesstis tikrai įtrauktas į atitinkamas knygas.

Kiekvienam atsilankusiam į šią mokyklą tuoj matyti pavizdinga švara ir tvarkingas pasipuošimas žalumynais. Ktėmo oras pakviptas ciprusų sakalais, kurį kvėpuodami vaikūčiai atrodo gyvesni ir linksmesni.

Reikia paminėti, kad D. L. K. Vytauto mokykla pradėdama penktuosius savo darbo metus dar labiau klestėtų ir gyvuotų.

Tėvas:

VI. Prosevyčiūtė.

Pirmas sniegas.

Pirmu sniegu apsunktos blakstienos, šveičiai ktenančiai lyg šilkas. O vasaros žiedų midų paskendusius [dienns] išgo vėl širdin pasilėgimas pilkas...

Iš skausmo rožinės virptėo lūpos. Juočiau kaip ašaros akyse sirpo... Sušalę topoliai taip tingiai supos Ir snaiğės mėnesienojo šifrais tirpo...

Pasislėpiau tarp snaiğėm lydinčių kas [kadų].

Pasislėpiau su tyliu viltimu... Nenoriu spēt kę baltos snaiğės žadę. Nes vėl... Tu vėl su manimi...

Reikšminga mūsų kolonijai diena.

Šių metų lapkričio 30 dieną, po 6 metų iniciatyvus ir „onkau“ darbo buirė Aukštąją Žemės Ūkio Mokyklą Piracicassos mieste su agronomo — inžinieriaus diplomu, viniętiis lietuvius studentas p. Jonas Zabrockis.

M nęty dieną buvo suruoštos iškilmingos išsistuvės baigusiems mokyklai. Mokyklą baigė 43 studentai. Jų tarpe lebulika svetimušaliu.

I šleistuvės atvyko Estado Žemės Ūkio Ministeris, S. Paulo Universiteto rektorius ir daugybė šiaip žymiu žmonių iš S. Paulo ir kitų vietų. Taip pat buvo nuykę ir iš mūsų kolonijos keletas artimesnių p. Zabrockio draugų su p. Konsulu P. Gaučiu ir dideliu lietuvių kolonijos draugu, Suomijos Konsulu p. Lyder Sagen. Be Konsulu nuykė dar iržinierius Cimberlis su poniu ir p. J. Čiuvinkas.

Per iškilmes pasakytą daugybė kalbu. Linkėta baigusiems dirbti produktingą darbą, pritaikant gyvenime igytas mokslo žinias. Pastrodė, kad p. J. Zabrockis šioje mokykloje yra populiariausias studentas ne tik svetimušaliu, bet ir brazilų studentų tarpe. Jis čia visų nepaprastai mylimas ir gerbiamas. P. Zabrockis taip pat pasakė gražią kalbą, dekodamas visiems lektoriams ir mokykloms vadovybei už s toiktas plačias mokslo žinias ir sveitinančią svetimušaliams studen-

tams. P. Zabrock'o kalba buvo palydėta karštomis ovacijomis.

Ta diena vpatinąj mūsų kolonijai yra reikšminga, kad pirmas lietuvis Brazilijoj baigė aukštąjį mokslą. J. Zabrockis yra jaunas, energingas lietuvis patrijotas. Reikia tikėtis, kad jis daug prisidės prie mūsų vargstančios kolonijos gerbuvio pakėlimo. Iki šiol mes neturėjome Brazilijoj nei vieno lietuviu specialisto žemės ūkio srityje. Dazn kalbama, rašoma apie kolonizaciją Brazilijoj, bet šios problemos ėmėsi spręsti žmonės daugumo išioj srity analfabetai, todėl ir nieko neauveikta. Kolonizacijos klausimas tebėra tik popieryje. Dabar jau turėsime ir šioj srity specialistą, kuris daug galės padėti. Tuo tik džiungtis tenka. Reikia dėti visas pastangas, kad mūsų kolonija dazniau išgytų įvairių sričių specialistu. Jie ne tik sau galės sukurti geresnį gyvenimą, bet ir kitiems savo tautiečiams. P. J. Zabrockis yra mūsų visiems pavyzdys. Eikime prie to, kad kasmet sulauktume ne po vieną, bet po kelėtą tokių žmonių.

Šia proga linkime mūsų tautiečių, agronomų p. J. Zabrockiui sėkmingai dirbantis savo srityje ir padėti mūsų vargstančiams brojams savo patarimais, nurodymais, savo igytū mokslu.

Dėkingai mes esame ir tiems, kurie matydami reikala, p. J. Zabrockį moraliai ir materialiai palaikė, ypatinai DULR, kuri nemažai medžiaginai sušelpė

a. F. J. C.

São Paulo lietuviu mokyklų išleidžiamieji egzaminai.

Gruođžio mėn. 4 dieną Vytauto Didžiojo mokykloje įvyko São Paulo lietuvių mokyklų mokinių išleidžiamieji egzaminai iš lietuvių programos. Ezzaminuose dalyvavo visos keturios lietuvių mokyklos: Vytauto Didžiojo, D-ro Vinco Kudirkos, D-ro J. Basanavičiaus ir Vysk. Mot. Valandžiaus. Iš pirmosios ezzaminavo laikė 9 mokiniai, iš antrosios — 9, iš trečiosios — 4, iš ketvirtosios — 6. Viso 28 mokiniai. Ezzaminavo visi penki lietuvių mokytojai, kapelonas ir konsulas p. Povilas Gaučys. Mokiniai buvo ezzaminuojami iš Lietuvos mokslo programos keturių skyrių pradžios mokyklos programos.

Ezzaminų bendrais daviniais tikrai galima pasidžiungti. Yprė stiprūs mokiniai pasirodė lietuvių kalboj. Mokytojai, matyt, dėjo visas pastangas, kad jų auklėtiniai gerai savos kalbos pramoktų ir ją pamiltų. 75% visų mokinių lietuvių kalba išlaikė laipsniu „labai gerai“. Iš kitų mokslo sričių, kaip krašo mokslas, geografija, istorija, gamta, skaiciavimas ir k., mokiniai pasirodė taip pat pakankamai paruošti.

Ezzaminus išlaikė žemiau paminėti mokiniai: Ona Makuškaitė, Janė Masiūtė, Jadzė Leitaitė, Genovaitė Kumbreičiūtė, Kvirinas Ruzgas, Petras Danilius, Juozas Gudelis, Petras Baresnevičius, Alfonsas Alionis, Ona Nizevičiūtė.

tė, Stasys Ambrzevičius, Kazys Mažėtis, Vytautas Mažėtis, Janė Namajūnaitė, Kazys Juodzevičius, Albina Grabauskaitė, Petras Medis, Elzė Šlapelytė, Bronius Skadas, Algimantas Krupelis, Mykolas Žekonis, Emilija Butėnaitė, Bronė Jesėvičiūtė, Viktorija Jurgutytė, Vytautas Kavolis, Stepas Urbietis, Brenius Vaičiulis ir Vindas Godinuskas.

Pasibaigus ezzaminams buvo keletas kalbų, kuriose mokiniai buvo raginami nenutraukti ryšių su mokykla ir niekadus neužmirėti tų žinių, kurias mokykloje įgijo, bet nuolat lavintis dazniau. Mokykloje, be mokykmo, mokiniai dar lauo auklėjami lietuviškoje dvasijoje. Dabar gi, išėjus į gyvenimą, reikia linga tą lietuvišką dvasiją patliems sąvyje ugdyti, kad aplinkoma nenutvotinų. Ezzaminai baigti Tautos Himnu.

Pranešimas

Šį sekmadienį t. y. gruođžio mėn. 8 d. D. L. K. Vytauto mokyklą po iškilmingo įteikimo diplomų tų mokyklos mokiniams įvyks Moterų Dijos šiais metais paskutinis visuotinis susirinkimas, o toliau bus rengiamasi prie naujos vobos rinkimų 1936 m.

Valdyba.

1935 m. Lietuvių Moterų D-jos Brazilij valdyba ir revizijos komisija

Iš dešinės į kairę sėdi: D-jos pirmininkė p. L. Majienė, Revizijos komisijos pirmininkė p. Eug. Mačiulienė, išdėminkė p. E. Petravičienė, sekretorė p. E. Aničienė iš kairės į dešinę stovi: reviz. komis. p-kė p. O. Sinkevičienė (p. E. Mačiulienė išvyko į Lietuvą) ir nar. p. I. Kuckienė.

Penktuosius metus pradedant.

Lietuvių Moterų D-a Brazilij baigia ketvirtus savo gyvavimo metus. Per tą laiką daug turėjo gražių sumanymų, pasiryžimų, iš kurių kai kurie pavyko nuveikti, kai kurie manoma ateity įvykdyti. Bendrai imant Liet. Mot. D-ja nesifiašoja, veikia tyliai ir ramiai, nors ir kuklią gėlele, bet gana dažnai padeda prie lietuviybės paminklo šiame kraste, toj tolimoj, kuri lietuvius skiria nuo savogimintės. Per savo gyvavimo laiką Liet. Mot. D-ja yra surengusi arti 40 paskaitų ir scenoje pristatiusi keletą veikalėlių. Šiais 1935 m. yra pastatiusi ir du syk vaidinusi veikalą „Lietuviškos Vestuvės“ kuris itin reikalingo didelio pasiryžimo, kad surinkus didelį būrį vaidintojų ir bendrai buvo padėta daug laiko tam darbiui. Tik tai nebuvo veitai, veikalas sutraukė ne tik daugumą lietuvių, bet D-jai davė gana gražaus pelno. Liet. Mot. D-ja susirinkusiai visada stengiamasi patalinti kokia nors programa, kurią kartais atlieka lietuvių mokyklų mokiniai. 1934-1935 m. Liet. Mot. D-ja yra nariu stiprios brazilij moterų D-jos „Cruzada Pró Infancia“. Ši D-ja savo dideliu išsivystimu ir geru vardu ne tik suteikia mūsų D-jos narėms, ypač tingai mažiesiems vaikams, medicinišką pagalbą bet ir bendrai kelia mūsų vardą. Mes lietuvis taip pat jaučiamės savo nario mokesčiu prisidėję prie jų, kad tai atliekame gražų ir naudingą darbą padėdami tokiais kilniais tikslais D-jai gyvuoti.

Kadangi jau greitai laikas bus patalnuota D. L. K. Vytauto mokyklos didžiulį salė Liet. Mot. D-ja mano ruošti sekmadieniems jaunimui ypač vaikams baigusiais pradžios mokyklą popietines pramogėlas — pasilinksminimus Artinantis Katedoms D-ja padės mokyklini suruošti vaikams eglute.

Tuo tarpu D-ja atsivokiant į kasos stovį yra gana stipri o toliau manoma dar sustiprės.

Žengiant į penktuosius metus reikia patalnuoti D-jai ir toliau į nieką neatsivokiant dirbti skruzdės darba, su pakelta lietuviška dvasia žengti pirmyn.

M.

Margumynai.

MEKSIKOS PIRAMIDĖS.

Meksikos piramidės, indijonų vadinamos teokalli. Vien tik Meksikoje stovėjo 25 teokalli. Ant vienos jų, gal 30 metrų aukštumo, stovėjo tautos dievo Uteiloepochi šventykla. Aukščiausia Meksikos piramidė buvo 63 metrų aukščio ir užėmė 225 kv. metrų žemės plotą. Tai saulės piramidė. Mėnulio pir. turi 45 m. aukščio. Jos pastatytos pirmaisiais amžiais po Kristaus gimimo.

UŽ MEILĖS „PAVOGIMA“ 75.000 DOLERIU.

Amerikoj, Los Andžlose, kaž kio Rido, biršos maklerio žmona apskundė Holivudo artistę Klerą Vindžor teismui už tai, kad ji „pavogusi“ jos vyro meilę. Ljudininkais figūravo Rido laiški artistel, kur garbino artistės gražias kojas ir t. t. Rido žmona už „vagybę“ pareikalavo 100.000 doleriu. Bet teismas tepritelsė „vos“... 75.000 doleriu.

TAŪTOS SILPNYBĖS.

Maža tauta neturi teisės būti silpna. Kiekvienas jos narvis turi dauti jėgos oerū valios. Savo repesiekimus aiškiname prajėgų trūkumu. Bet tai ne tiesa. Ne jėgų mums trūksta, bet pasiryžimo. Išsėtis mėgstanti dvasia nesukurs amžinybės vertų dalykų. Kas nori būti didelis žmogus, turi būti beneuilstamas darbininkas.

— Ne likimas vadovauja tautoms, bet tautos sau likimą ruošia.

— Gera politika neįmanoma be ceros moralės.

— Žmogaus vertė pareina ne nuo proto pajėgumo, bet nuo valios. Ir kam jos trūksta, tą didelės dvasios dovanos tik silpina.

— Norėk iš praeties mokyti, apie ateitį mąstyti ir dabartį kuo geriausiai panaudoti.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skaniūs valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas.

Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas

POVILĄ RAMANAUSKĄ

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro)
São Paulo.

Pranešimas.

LIET. S-GOS BRAZILIJOS POSĖDIS

Ivyksta kitą šeštadienį, gruodžio mėn. 7 d. 4 val. p. p., Lietuvių Namuose, rua Bandeirantes, 92. Visų organizacijų ir mokyklų atstovai prašomi dalyvauti.

Pirmininkas.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

RUSU BARUI

TIK „LIETUVY“ PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEINAMIAUSIOS.

Rua Victoria, 578 reikalingos padavėjos (karsonetės). Sąlygos geros. Kreiptis pas Baro savininką visomis dienomis.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

GREITAS SUSISIEKIMAS MASSILIA GRAZIUOJU LAIVU

SANTOS — EUROPA PER 10 DIENU

Gražiausiai įrengti apartamentai, kabinos pirmos, antros ir trečios klasės.

Kas penkiolika dienų išeina gertarsi laivai: „AURIGNY“, „BELLE ISLE“, „EUBEE“, „FORMOSE“, „GROIX“, „JAMAIQUE“, „KERGELEN“, ir „LIPARI“.

Gražiausios kabinos — gerai įrengta virtuvė veitui vynas ir visi valgiai.

Agencia: Rua Libero Budaró 33-A. S. Paulo
Avenida Rio Branco 11/13 Rio
Rua 15 de Novembro, 186. Santos

Jaunime, Naujiena!

Sporto S-gos „Lithuania“ Bom Retiro skyrius rengia linksmus ŠOKIU

VAKARUS

Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92 š. m. gruodžio 1, 8, 15, ir 29 d. (sekmadieniais) nuo 7 iki 12 val. nakt. Jaunimui proga gražiai praleisti laiką ir pasilinksinti!

GRIEŽIA „LITHUANIJOS“ DŽAZ — BANDAS.

BAR--

RUSSO

RUA VICTORIA, 578

Vienintelis Rusu Baras S. Paulo mieste

Visomis dienomis, dalyvaujant geriausioms rusų kolonijos meno pajėgoms, dainos, baletas, balalaikų orkestras ir kt. Kiekvieną vakarą nuo 8 val. iki 1 val. nakties.

Pasilinksminimo vieta lietuvių ir rusų kolonijai.

Brangus skaitytojai.

Per išėjus metus «LIETUVIS» lankė tamstos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavo daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, «silėrnasių».

«LIETUVIS» buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti. «LIETUVIS» neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, jo neapvils. Taigi, nieko nelaukdami siųsk «Lietuvio» prenumeratą 1936 metams.

Atėinančiais metais «Lietuvis» bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. «Lietuvį» skaitys visi!

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske.
- 2) José Paulino vaistinėj.
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo.
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje.
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoje.
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli.
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioje, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ redakcijoj visomis dienomis.

DĖVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A
(prie Sorocabano stoties)

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Dėmesio

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagydan užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apziūrėjimas ir adatos veitū. Priimu visomis dienomis bile kokį valandą.

VILLA ZELINA.

Bonde nuo Largo da Sê N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“
Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauli, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parceleina, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

VILLA ZELINA.

ZEMĖS SKLYPAI BE NUOSIMČIU ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 30\$000 mlr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoj — Kontoraj Avenida Zelina, 33.

Karlas Korkisko.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Efigeitia) Tel. 4-0316

Ligopius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Dr. Adolpho Taubkin

A D V O K A T A S

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-ąs aukštas, salė 5. Telef. 2-1699.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampa Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 o 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel: buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liudijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Astrida 28 11. 35.
Eclantier 12. 12. 35.
Macedonier 29. 12. 35.

Klinos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išėvybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklaušimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaicos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai [staiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakara, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

Abisiniečiai ruošiasi dideliam puolimui.

Naujausios žinios praneša, kad abisiniečių kariuomenės dalys šiaurės fronte smarkiai ruošiasi dideliam puolimui. Šioje srityje abisiniečių kariuomenė aprūpinama gerais, moderniais ginklais, statomos priešilektyvinės apsaugos stotys ir koncentruojamos svarbesnės abisiniečių pajėgos. Taip pat pranešama, kad italų kariuomenės dalys pasitraukė iš Gorrabei ir kitų vietų. Iš Adis Abeba pranešama, kad per smarkų susirėmimą Tembena apylinkėse abisiniečiai smarkiai sumušė italus. Iš italų pusės žuvo 50 karių, o iš abisiniečių 15. Labai daug italų sužeista.

Komunistų revoliucija Brazilijoje buvo jau senai ruošiamas.

Vietos spaudos žiniomis, po stropių tyrimų paaiškėjo, kad komunistinė revoliucija Brazilijoje buvo jau nuo seniai ruošiamas, ypatingai Natal ir kituose Brazilijos šiaurės miestuose. Nekuriuose vietose rasta kulkosvaizdžių ir kitų ginklų. Vyriausias revoliucijos vadas buvo Luis Prestes, žinomas komunistų veikėjas. Revoliucija buvo ruošiamas su Maskvos žinia. Vyriausybė imasi griežtų priemonių prieš visus asmenis, prisidėjusius prie revoliucinio judėjimo.

Italijos — Abisinijos karas ir sankcijos.

Nors sankcijos oficialiai jau pradėtos vykdyti, bet tuo tarpu jos neturi lamiamos reikšmės. Sankcijų pritaikymas mažai ką pakenkė italams ir dar mažiau pagelbėjo abisiniečiams. Tiesa, abisiniečiai paskutiniu laiku pradėjo gauti vis daugiau ginklų iš Anglijos ir kitų kraštų. Karo veiksmams vyksta visuose frontuose, bet be žymių pergalų abėjosė pusėse. Abisiniečiams labai sunku laikytis prieš galingą italų aviaciją. Abisiniečiai daug tikėjosi iš sankcijų, bet jos labai mažai padėjo ir vargiai ar daug ką padės ir toliau.

Dvasiškių suėmimai Vokietijoje.

Pastaruoju laiku vokiečių naciai pradėjo smarkiai persekioti dvasiškius. Keletas žymių kunigų ir vėl suimta. Jie kaltinami, veikę prieš dabartinį Hitlerio režimą. Yra nemažai suimta ir protestantų pastorių.

Bedarbių šelpimas Amerikoje.

Iš Vašingtono pranešama, kad nuo 1933 m. gegužės mėnesio iki šiam laikui Amerikos bedarbiams remti išleista virš 3 milijardų dolerių. Paskutiniu laiku bedarbių skaičius žymiai sumažėjo, ypatingai pradėjus planingai organizuoti viešuosius darbus, prie kurių daug bedarbių gauna darbą. Tačiau šiuo metu Amerikoje yra dar keli milijonai bedarbių.

Kova su banditais Meksikoje.

Meksikos dykumose ir tolmesnėse vietose nuo miestų ir miestelių vis dar siaučia daug banditų gaujų, kurios užpildinėja ir plėšia ramius gyventojus. Meksikos policija ir kariuomenės dalys turi daug vargų kovoję su banditais. Paskutinėmis dienomis kariuomenės dalys užmušė 19 banditų Jalisco rajone. Per susirėmimą žuvo vienas žymus bandytų vadas.

Didelis plėšimas Madride.

Iš Ispanijos pranešama, kad 6 plėšikų gauja, apginkluota revoliucijos, užpuolė miesto valdybos kasą ir ją applėšė, išnešdami pusantro milijono pezetai. Ginkluoti banditai, sužaidę kaletą tarnautojų pabėgo. Policija plėšikų stropiai ieško. Šis įvykis giliai sujaudino Madrido gyventojus.

Visas pasaulis ginkluojasi.

Besitartinant Naujais Metams, kai kurios valstybės jau priėmė samantas atostantiems metams. Dauguma valstybių didina išlaidas karo ir kariuomenės reikalams. Ginklavimuisi išleidžiamos milijoniškos pinigų sumos. Idomu, kad tos sumos beveik kasmet didinamos.

Bandimai sutaukinti Italija su Abisinija.

Didieji pasaulio politikai ir diplomatai vis dar ruošia naujus planus ir projektus sutaukinti Italija su Abisinija. Tačiau visi tie projektai duoda labai mažą vilties. Karas tarp abiejų valstybių eina visu smarkumu.

Harold Butler atvyksta į Pietų Ameriką.

Pranešama, kad Tarptautinio Darbo Biuro direktorius Harold Butler atvyksta į Pietų Ameriką. Jis aplankysias Braziliją, Argentina ir Čilę.

Santiago mieste jis atidarys pirmąją Amerikos darbo konferenciją, kuri įvyks sausio 2 dieną.

Šiaurės Kinijoje padėtis įtempta.

Šiaurės Kinija, pasiskelbusi nepriklausoma nuo centrinės vyriausybės pasidavė visiškai Japonijos įtakai. Santykiškai tarp Kinijos ir Japonijos labai įtempti. Beveik visoje Kinijoje viešpatauja nerimas. Bijoma rimtesnių įvykių. Japonų karo lėktuvai skraido po šiaurės Kinijos teritoriją. Centro kiniečiai yra griežtai nusistatę prieš japonus.

— Naujoje Zelandijoje sudarytas darbiečių partijos ministrų kabinetas, kurio pirmininku yra Joseph Seave.

— Japonijos Imperatorius priėmė japonų prekybos delegacijos pirmininką kuris neseniai lankėsi Brazilijoje.

— Kanadoje grupė banditų užpuolė du banko tarnautojus ir juos apipiešę pabėgo. «Ganksterius» pagrobė nemažą sumą pinigų.

— Iš Madrido pranešama, kad Ispanijos socialistų vadas ir buvęs ministris Caballero paleistas į laisvę.

PORTUGALŲ KALBOS EGZAMINAI
D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOJ.

Lapkr. mėn. 28 d. D. L. K. Vytauto mokykloje įvyko išleidžiamieji portugalų kalbos egzaminai dalyvaujant p. Lietuvos Konsului Gaudini, inspektoriui Antonio Faria, vietinei mokytojai ir dar porai brazilų svečių. Laikė egzaminus ir išlaikė labai gerai šie mokiniai: Jadvyga Leitaitė, Janina Masitė, Genovaitė Kumbrevičiūtė, Kvirinas Ruzgas, Alfonsas Alionis, Petras Baresnevicius ir Juozas Gudelis. Visiems bus išduoti diplomai.

„Lietuvio“ prenumeratora papiginta!

1936 metams „Lietuvio“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milreisu (6 litai), pusmečiui 8000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12000, pusmečiui 6000. Pasiskubinkit užsityti „Lietuvio“ savo giminiams bei draugams į Lietuvą, Argentina, Šiaurės Amerika ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišškai:

K. Bacevičiui, J. Dimai, T. Davolytei, V. Liubickui, J. Masiliui, S. Puzinui, A. Paplianskui, L. Pazikui, A. Snarskiui, P. Šukiui, K. Šmitui, V. Stankevičiui, P. Saladžiui, J. Sidarovičenei, J. Skreblui, B. Sinkevičiui, J. Trilikauskui, J. Tendzgoškiui, P. Urbonui, K. T. Lalui, J. Vijeikiui, P. Vasiliauskui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirke pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisu.

Administracija.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Projektuojama įvesti karo stovį.

Brazilijos Vyriausybė ėmėsi griežtų priemonių prieš revoliucionierius, kurie norėja padaryti perversmą ir įvesti komunistinę diktatūrą. Vietos spaudos žiniomis, artimiausiu laiku numatoma paskelbti karo stovį bent dviem mėnesiam, vieton daor paskelbto apsaugos stovio. Paskelbus karo stovį, numatoma visiems kaltininkams ir priešvalstybiniais gaivalams pritaikyti visas griežiausias bausmes.

Suimtieji svetimšaliai bus visi ištremti.

Sąryš su komunistų ruoštu sukliūdo, Rio de Janeiro ir kituose miestuose suimta daug svetimšalių ekstremistų. Pranešama, kad visi suimtieji svetimšaliai būsią ištremti iš Brazilijos teritorijos. Spėjama, kad suimtųjų tarpe yra ir keletas lietuvių.

Municipaliniai rinkimai.

Nekuriuose Brazilijos miestuose šiomis dienomis įvyko municipaliniai rinkimai. Rinkimai beveik visus praėjo ramiai. Rinkimus daugumoje laimė dabartinės valdžios šalininkai.

Generolų pasitarimas.

Rio de Janeiro įvyko svarbus kariuomenės vadų bei generolų pasitarimas svarbiausiais valstybės gyvenimo klausimais. Nutarta imtis visų galimų priemonių kovoję su valstybės ir tautos priešais bei neįstikimais karininkais. Keletą svarbių pasitarimų turėjo ir Rio de Janeiro, S. Paulo ir kitų didžiųjų miestų policijos vadai.

Suomjų Nepriklausomybės pamėnėjimas.

Gruodžio 8 d. sukanka 18 metų nuo Suomijos Nepriklausomybės paskelbimo. Sąryš su tuo, Baltijos Valstybių Draugų Sąjunga suruošė paminėjamą gruodžio 6 dieną, ant rua Nestor Pestana, 21. Paminėjimas suruoštas su gražia programa, prie kurios išpildymo pakviestas ir «Vilties» choras.

Revoliucinis judėjimas galutinai likviduotas.

Revoliucinis judėjimas visoje Brazilijoje galutinai likviduotas. Visur vedamas stropus tyrimas. Suimtųjų tarpe nemažai yra aukštų valdininkų ir kariškių. Pasuimtuosius rasta daug svarbių dokumentų ir sukliūmo planų. Kaltininkai busiā smarkiai nubausti.

Valstybės saugumo įstatymo pakeitimas.

Ruošiamas valstybės saugumo įstatymo pakeitimo projektas. Norima pritaikinti bausmes valstybės išdavikams bei jos priešams. Įstatym pakeitimas daugiau talkoms kovai su komunizmu, kuris pastaruoju laiku Brazilijoje sukėlė kruvinas riušes.

— Santos policija suėmė žymų komunistų vadą, kuris buvo ruošiamas suklimo vienas iš inspiratorių. Suimtas yra rusas, atvykęs iš Sovietų Rusijos.

DĖMESIO!

Brangus Jaunime, neužmiršk, kad B. L. J. s-gos „Viltis“ B. Retiro sk. 3. m. gruodžio mėn. 14 d., ant rua Ribetro da Lima Nr. 17-A, rengia visų taip senat laukiamą

Vieša Koncerta.

Koncerto programa labai įvairi: solo, duetai, kvartetai ir mišrus choras.

Tad nei vienas nepraleiskit šios puikios progos, pasiklausyti gražių lietuviškų dainų, o vėliau linksmai pasišokti, grojant «Vilties» dūdų orkestrui.

Pradžia: 8,30 val. pabaiga 4 val. ryto.

Tik nepamirškite antrašo: rua Ribeiro da Lima nr. 17-A, 2 aukštas. (Prie pat «Luz» sodo).

DĖMESIO!